

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3/4	10
1/2	5

Posamične številke stanejo 10 vjn.

»SOČA« ima naslednje izredne priloge: Območnem letu »Kazipot po Goriskem in Gradškem« in »Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih«, dalje dva letu »Vozni red železnic, parnikov in poštne voze« ter mesečno prilogo »Slovenski Tehnik«.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Za naročila brez doposlane naročnine se ne oziroma oglašajo in poslanice se računajo po Petit-vrstah češkano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za sliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad t. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnisti.

»PRIMOREC« izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Terzi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Vseslovenski trgovski shod.

(Konec.)

Iz izvajanj dr. Tume o pomenu Trsta za naše narodno-gospodarsko življenje na dalje:

Slovence tlačijo nepoznanje intelektualnega in intenzivnega dela, pomanjkanje stremjenja po pridobivanju, pomanjkanje vsake discipline. To ga je storilo tisočletnega tlačana drugih narodov. Slovenci smo ostali še danes tlačani na sklanatnem svojem Krasu, v prodnih svojih dolincah, sluga narodov, ki nas obdajajo in izkoriščajo našo telesno in intelektualno moč. Politično desorganizirani, zaničujoči vsako disciplino, brez vere v sebe, prezirajoči trgovino in pomorstvo. Zdi se, da smo obsojeni na gospodarsko in narodno smrt. Brez sol, v pesti internacionalnega duhovstva in zastopnikov rimskega misticizma, tuje ali po-ujtjene birokracije, ki sistematično razvaja naše gospodarsko in narodno življenje. Naša mladost, inteligencija je prenapolnjena ideologije, odtrgana od ljudstva in brez spoštovanja do dela. In vendar ima slovenski narod vse prepojoje za politični, narodni, etični in gospodarski razvoj. Ali ne zavzema ravno slovensko ozemlje v Evropi ednega najiminentnejših položajev? Naša Ilirija je prav eminentno prehodna dežela, ob periferiji velikih držav, ob morju, ki vede naravnost in najkrajšim potom v ožrt, med državami zdravega podnebja, produktivnosti in narodnosti. Zasedamo ozemlje starih Ilirov in Liburnov, od katerih so se učili Rimljani tesati ladje. Ležimo ob Adriji, ob kateri je bila edina slovanska pomorska sila, ob kateri je skoraj tisoč let vladala benečanska republika. Nimamo li na svojem ozemlju Trsta, edini pomorski emporij Avstrije. Posest Trsta in rešitev adrijskega vprašanja je ena najvažnejših zadač cele Evrope. Čez slovensko ozemlje Spodnje Štajerske, Kranjske in Primorske gre ena glavnih prometnih žil z Dunaja v Trst, po Koroški in Goriški zgrajena se je druga še važnejša

žila. Naše ozemlje ni le prehodno za Avstrijo, Češko in južno Nemčijo do Adrije, temuč je tudi prehodno za Italijo na Balkan in v orient. Na tem ozemlju smo kakor trikot med germanskim, romanskim in madžarskim plemenom. Dasi smo razcepljeni po kronovinah in političnih strankah, ravno zato nas sili edina moč naša vseslovenska organizacija na ono gospodarsko polje, koje nam obeta narodno blagostanje, sili nas v trgovsko organizacijo, stremečo k velikemu pomorskemu emporiju Trstu.

Naše ljudstvo je povsod in vedno pokazalo, da je čvrsto in zdravega, treznega duha. V političnem, geografičnem, etičnem in gospodarskem oziru vidimo torej jasno načrtane predpogoje daljšega našega razvoja.

Trst nam daje vse ugodnosti v političnem, narodnem in kulturnem oziru kot moderno veliko mesto. Trst je do leta 1880. absorbiral vse tuje elemente v prilog italijanskemu. Tudi danes predstavlja Trst na prvi pogled pristno italijansko mesto. Blizu pogledano pa je stvar drugačna. Imetniki najmočnejših trgovskih trdk niso bili nikdar Italijani, ampak v začetku Grki in Srbi, pozneje pa angleška, francoska in nemška kolonija. Delavski in obrtni element iz Italije je začel izostajati, dohajati pa slovenski in hrvaški. Zadnje volitve v Trstu so pokazale, da je tekom par desetletij v nižjih in srednjih slojih slovenski element narasel skoraj na četrt prebivalstva. Vzgajajmo naš narodni element za trgovino, v prvi vrsti za pomorsko trgovino, pospešujmo kolonizacijo Trsta po naših boljših močeh, ustvarimo si v to svrhu krepko organizacijo in gotovi bomo uspeha. V Trstu se dotikamo pa tudi sorodnega hrvaškega pomorskega plemena. Boj za Trst je za Hrvate odločilnega pomena, kakor za Slovence. Združenje obeh narodov v Trstu in pri ekonomičnem delu je vitalno vprašanje, le na tem torišču se da problem slovensko-hrvaške zveze rešiti. S tem pa še tudi ni storjen korak za oživotvorenje jugoslovanske ideje.

Obrnimo ves svoj denar v trgovino ter snujmo v to svrhu hipotekarne banke. Izva-

jajmo v trgovini neizprosno geslo »svoji k svojim« ter se osvobodimo tujih trgovcev in zajedalcev. Iztisnimo v trgovini s produkti tujca iz naših pokrajin ter si poiščimo posredovalcev in odjemalcev med Slovani. Pošiljajmo v Trst jedro svoje inteligence. Proč s šolskim idealizmom, proč z lastno pedantno in samopašno birokracijo. Učimo se spoštovati delo in trgovino!

Poročilo je sledilo dolgotrajno viharo ploskanje. Nato je poročevalec stavil sledečo resolucijo:

I. vseslovenski trgovski shod, videč važnost in ugodnost geografičnega, etničnega in gospodarskega položaja Slovencev na teritoriju, kojega zavzemamo, videč, da je središče tega položaja največji in skoraj edini avstrijski trgovski in pomorski emporij, Trst, izreka, da uvideva v razvoju slovenskega gospodarskega in posebej trgovskega položaja v Trstu garancijo za boljšo bodočnost v političnem, socialnem in gospodarskem oziru.

O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem je poročal knjigovodja Smrtnik iz Celja. Sprejela se je resolucija:

I. vseslovenski trgovski shod v Ljubljani izraža trdno prepričanje, da je splošni napredek štajerskih in koroških Slovencev odvisen od napredka slovenskega trgovstva na Štajerskem in Koroškem. V ta namen je tožiti za vsestransko organizacijo slovenskih trgovcev na Štajerskem in Koroškem in zahtevati, da se jim da potrebno strokovno šolstvo, ter da se ustanovi posebna trgovska in obrtniška zbornica za Spodnje Štajersko.

Popoldansko zborovanje je pričelo ob 3. Govoril je prvi hranilični ravnatelj in trgovec v Trstu Josip Uličakar o slovenski trgovski izobrazbi in višji trgovski šoli v Ljubljani. Sprejela se je resolucija:

I. vseslovenski trgovski shod smatra za potrebo, da se osnujejo trgovske nadaljevalne šole ali vsaj posebni trgovski tečaji

na obrtnih nadaljevalnih šolah v vseh trgovskih krajih, dalje, da se ustanove nižje trgovske šole v Ljubljani in v Trstu ter na primernih mestih za Notranjsko, Dolenjsko, Gorenjsko, za Spodnje Štajersko, za spodnje Koroško ter za Gorisko. S posebnim poudarkom pa izreka, da je takojšnja ustanovitev višje trgovske šole v Ljubljani neobhodno in nujno potrebna ter pozivlja vse odločilne faktorje, zlasti pa visoki deželni zbor kranjski, da ukrenejo vse, kar treba za takojšnje ustanovitve te šole; izreka tudi, da je potrebno, sporedno storiti vse, kar treba, da se enaka šola čim prej ustanovi tudi v Trstu.

O koristi trgovske organizacije je poročal L. Fürsager, trgovec v Radovljici.

Sprejele so se resolucije:

I. vseslovenski trgovski shod, izpoznavajoč potrebo dosledno izvedene stanovske obrambe za trgovski stan se izreka za uvedbo sposobnostnega dokaza za vse stroke detajlno trgovino ter zahteva, da se zakon, služeči obrambi nastanjenega trgovca in obrtnika, kakor zakon o razprodajah in zakon o detajlnem potovanju izvajajo strogo in brez neumestne popustljivosti in da se brez odloga reformira obstoječi krošnjarski zakon današnjim gospodarskim razmeram primerno.

Vseslovenski trgovski shod nadalje izpoznavajoč potrebo realnega kupčijskega poslovanja in, za ohranitev dobrega imena naših tržišč nujno potreben zakon proti nelojalni konkurenci, in sicer v obliki, ki omogoča preganjanje nedostojnega kupčijskega poslovanja v katerikoli obliki.

Vseslovenski trgovski shod, preverjen o potrebi splošnega, avtoritativnega zastopstva celokupnega avstrijskega trgovstva, zahteva soglasno, da se ustanovi brez odloga trgovski svet kakor stanovsko-strokovno zastopstvo trgovcev.

I. vseslovenski trgovski shod z veseljem pozdravlja delovanje slovenskega trgovskega društva »Merkurja« na to, da obstoje in da se ohranjajo dobre razmere med trgovci in trgovskimi sotrudniki, da se povzdigne so-

K Ondričkovemu koncertu.

(Konec.)

Ljubi čitatelj, veruj meni, da ti to povem le s težkim srcem! Da, jako težko mi je pri srcu, kadar se spominam na to ime. Josip Slavik! Ime, ki je sveto vsem našim glasbenikom, ime, v katerem je skrita vsa sladkost, ki jo ponujate besedi »glasba« in »umetnost«, — ime, v katerem je skrita vsa tragedija Sisifova!

Rodil se je 26. marca 1806. v Jinci pri Berounu na Češkem, kjer je bil njegov oče uradnik na posestvu Rudolfa grofa iz Vrba. V četrtem letu njegove starosti so mu dali kot igračko — majhno vijolino. (Čisto po češko.) Ta igračka je postala njegovo življenje, njegova usoda! Že kot deček je godel prim v kvartetih »pri gospodu grofu«. Ko je bil star 11 let, ga je poslal grof na praški konservatorij in dve leti pozneje mu je podaril izvrstno vijolino od Guarneri-ja. Kot virtuoz je prvič nastopil leta 1822. Virtuoz s šestnajstimilet!

V dvajsetem letu svoje starosti je prvič taje v Karlovih Var. slisal največjega genija vijoline — demoničnega Paganini-ja... Ta večer je bil veliki trenutek njegovega življenja: Prišel je domov pretresen in zadet do dna srca! Jokal je baje »kakor na smrt bo-

lan«, in več dni se vijoline niti ni dotaknil. Toda v tem pasivnem duševnem stanju ni ostal — za vedno! Kar naenkrat je zrasla v njem misel, misel močna kakor Herakles: »Če je Paganini, zakaj ne bi ti?« In z energijo, kakoršne redko nahajamo v glasbeni zgodovini, se je poprijel zopet vijoline: godel je 10 ur na dan. Kdor je poskusil, ve, kaj se to pravi! (Kar se mene tiče, čitatelja zagotavljam, da bi rajši celi teden po deset ur na dan drva cepil, nego en sam dan 10 ur godel na vijolino.)

To je trajalo dve leti. To se pravi, da v dveh letih je godel na vijolino čez sedem tisoč ur! (Mrazi me po hrbtu.) Samo ob sebi je umevno, da je dosegel grozovite spretnosti: Z enim samim tegom loka je prijel 96 not — staccato! (Lasje mi vstajajo.)

Leta 1828. je koncertiral na Dunaju — Paganini. Slavik se je odpeljal na Dunaj ter se privatno predstavil Paganini-ju — s prošnjo, naj »blagovoli poslušati njegovo igro«.

Paganini je bil poseben čudak! Zdelo se je, kakor bi bil zložen iz dveh značajev: kadar je godel, je bil demon; kdor je poslušal in videl njegovo igro, je imel baje vtis, »da gleda nevihto!« V življenju in obče vanju z ljudmi pa je vseskozi napravil vtis melanholičnega flegmatika: nič ga ni ganilo... Il leone dormiva... Lev je spal... Tako je tudi sprejel Slavika ter tako rekoč molče ugodil njegovi prošnji.

Ljubi čitatelj, spominjaš se na prvi prizor med Ondričkom in Massartom? Bil je lep, kaj ne da? Ta-le pa je še bolj zanimiv:

Slavik je vglasil vijolino in začel... Takoj pri prvih tonih se je zdrnil lev ter odprl oči...

Slišal je dobro ali kaj? Tako vendar ne gode navadni virtuoz!

Vznemirjen je odstopil na par korakov, nastavil zdaj levo, zdaj desno uho, spremenil prostor, bistro pogledal igrajočega inladenica in — corpo di Bacco — halucinacija je bila izključena! Sliši vendar dobro! Sliši »preketo« dobro! Saj je Paganini!

Gran dio! Odkod je ta tič? Kje se je izučil? Pri meni ne — in v kljub temu mi je znan način njegove igre! Zelo znan! Madonna santa! Saj to je moj način! Moj! Moj! Samo pri njem je nekoliko mirnejši nego pri meni! Ta tič očitno rajše poje nego grabi! Toda kremplje ima tudi! Vidim jih in — rastejo!...

Iz vijoline je zletela pasaža, razvila se je v dolg triler, toni so se zazibali kakor morski valčki ter zelo rahlo, toda živahno in sigurno stopali navzdol — v čveterostopu!

Lev se je razburil: Visoka in suha postava Paganini-ja se je razkimala ter merila sobo z dolgimi, nervoznimi koraki.

— Saj sem rekel! Tukaj jih imamo — te kremplje! —

Skraino ginjen je pristopil Paganini k Slaviku in vstavil njegovo roko.

— Basta, basta, caro mio! »Voi slete un diavolo! La terra trema, come Voi suonate!« Vi ste hudci! Zemlja se trese, kakor igrate!...

Te besede so postale historične, in z njimi je postal Slavik — intimen prijatelj Paganinija...

Od tega prizora je preteklo leto in Slavikovo ime je postalo slavno: Od koncerta do koncerta je rasla njegova slava, dobival je vedno večjih in večjih triumfov. Njegova umetnost kakor bi res gibala z zemljo! Nastal je fanatičen prepri! Največji fanatiki so trdili: »Gode bolje nego Paganini!«

Drugi, mirnejši, so pravili: »Gode kakor Paganini!«

Tretji, najbolj trezni (in po našem mnenju najbolj pravični) so rekli: »Paganinija sicer še ni dosegel, ampak je edini, ki ga lahko doseže, »ako — ne prekosi!«

Toda faktum je, da niso imenovali Slavika drugače nego »češki Paganini« in ljudje so kar drli na koncerte, kjer je nastopal ta »češki Paganini!«

Kaj pa je med tem časom delal pravi Paganini?

Ljubi moj čitatelj, ta je bil vedno isti: demon pri vijolini, zaspanec v življenju! Godel je vedno »peklenko strastno«, molčal pa

cijalno stališče trgovskih sodrušnikov, dviga njih splošno in strokovno izobrazbo in se jih tako pripravljajo za bodočo trgovsko samostojnost v prosep slovenskega trgovstva.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Podgore. — Ni je menda vasi na Primorskem, kjer bi socializem tako lahko vršil svojo nalogo, kakor pri nas v Podgori. Znano je, da je pred dobrimi desetimi leti izbruhnil v Podgorški papirnici splošen štrajk, o katerem bodemo potem govorili. Tisti čas so bili poklicani neki tržaški voditelji socialnih strank (seveda Italijani) in ti so vsejali prvi seme socialne demokracije, ki je takrat še nezavedne Podgorce spravila v današnji žalostni položaj.

Naposled se je ustanovilo neko socialno društvo, katero niti za las ne odgovarja narodnim zahtevam sedanjega časa. Sedaj mislijo ti nenarodni socialisti ustanoviti neko pevsko društvo, v katerem se bode pelo slovensko in italijansko. Sedaj pa bo vprašal marsikdo: Čemu v slovenski Podgori učiti se laškega petja? Resnici na ljubo povedati moramo, da v Podgori prebiva kakih 30—40 pravih Italijanov, kateri pa na netrde Slovence močno uplivajo. In čujte, še parkrat toliko izprijenih Slovencev je, katerih očetje ali dedje so bili stare slovenske korenine, bodisi iz Podgore, iz Brd, in celo iz daljnih gor, katerih sinovi so pa postali moderni Lahi.

Sedaj vprašamo, kaj in kdo sili slovenske Podgorce, da kar trumoma derejo pod to nenarodno socialno zastavo?

Kakor znano, je večina požorskega ljudstva, ki dela v tvornicah papirja in celuloz v Podgori. Saj morda vendar to veliko tuje podjetje ni vzrok današnjim homatijam v Podgori; morda tudi je. Bodisi prvo ali zadnje, resnica pa je, da ob času tistega štrajka je naš častiti in nezmotljivi gospod kurat rekel, da so papirniški delavci še predobro plačani, drugače bi ne mogli ob nedeljah tako popivati in ženske bi ne mogle se tako gizdavo oblačiti. Ali ne bojte se, njemu tudi ne verjamemo. Išči mo si vzrok raje sami. Vzrok pravi je včasih težko udobiti, kajti če eno ni, je pa drugo i. t. d. Ali nekaj vendar le smemo reči (kdo ve, komu se zamerimo) da glavni vzrok tistega štrajka in današnjega stanja so krivi edino le Lahi in v drugi vrsti nezavedni Slovenci. No, saj več prvih je bilo tudi policijsko kaznovanih, ker so razgrajali po tvorniških predalih. Da za tem je prišlo mnogo bede in prokletstva, je naravno. In vendar se upajo trditi nekateri nezavedneži, da jim je štrajk gmotno koristil, ker plača jim je zvišana za kakih 15%.

Čujte, kako jim je koristil. 1. Ni minilo še par mesec po tem štrajku, ko je bil po tvorniških zidovih prilepljen strogi delavski red, po katerem imajo delavci se obnašati, ako nočejo biti iz službe izpušeni. — 2. Na

je kakor riba. Videl ni ničesar, slišal ni ničesar: fantaziral je na G struni! V dotiki s Slavikom je bil vedno enak: ni častil, ne zavidal, govoril je malo, najrajši nič... Videl je rad umetniške uspehe Slavika? — Se ne vé!... Ali mu je bila vseč Slavikova slava? — Se ne vé! Težko je razumeti take ljudi! Najboljši psiholog je v takih slučajih v težkem položaju: Gleda v prepad ter ne more videti dna!

Toda zakaj bi se mi danes mučili s psihološkimi vprašanji, če jih je že davno razrešila usoda? Brezobzirna tragična usoda?...

"Grobovi tulijo!", je napisal imeniten slovenski pesnik. Mislim na te besede in vidim pri tem več grobov; med njimi je grob Josipa Slavika! Nad grobom stoji priprost kamen, na njem je narisana priprosta križec in datum: 30. maja 1833. Tega dne je Slavik umrl. Morilni legar je uničil v petih dneh to drago življenje. V 27 letih ga je usoda ločila od vijoline. Ločil se je nerad! Še v zadnjih momentih, v smrtnih sanjah je klical Paganinija in ga prosil, naj mu "za božjo voljo" — posodi vijolino! — — —

Grobovi tulijo!...

"Poslušaj, ti pisatelj neumen ti! Take stvari ne spadajo v podlistek!" Oprosti, pometen čitatelj ti! Nisem kriv: Govorim o vijolini, in struna mi je zrla pregloboko; takoj jo navijem, da bo prav!

S Slavikom so zgubili Čehi svojega najboljšega godca, Paganini pa sorodnega pri-

vsakih 5—10 delavcev je bil eden naddelavec ali "kapo" (seveda ne domatin, navadno Nemec) kateri je imel nalogo ljudi priganjati k delu. — 2. Količak postarane delavce, na katerih je bilo videti, da je malo kaj dobička, so odpravili. — 4. Privabili so mnogo tujcev na vsa boljša dela. — 5. Pomnožili so vodne moči. Velikanski parni motorji so prišli na delo, v poslednjem času tudi električna moč iz Ronkov.

To vse je napravilo, da so se koleša morala bolj pridno gibati in stroji podvojiti tok. In delavci podvojiti skrb in moč. Sedaj pa vprašamo, koliko ste na boljšem? Zatorej svetujemo vam, ako že hočete biti delavsko organizovani, bodite narodno tudi. Saj vidite druge parode. Na primer v Trstu je neki vodnik socialnih demokratov ob času minolih volitev rekel: "sedaj pokazimo Slovencem, kaka niča so oni v Trstu." — Istotako neki Nemec se je izjavil, da mu je "nemstvo čez vse"; sedaj vidite, da prva skrb pri drugih narodih je narod. Zatorej nikar na dan s tako nevarnim pevskim društvom, proč s staro nenarodno organizacijo, katera vam je več škodila nego koristila.

Ako pa imate veselje do petja, kako si pomagati? Saj imamo v Podgori že več let ustanovljeno "pevsko in tamburaško društvo", katero vas sprejme z odprtimi rokami.

In slednjč tudi knjižnico imamo; za borih par krajcarjev segnete lahko po omarnih predalih in si izberete kakšno krasno knjigo, katera vam bode dober kratek čas bližajotim se zimskim večerom.

Iz sežanskega okraja.

Iz Sežane. — (Častna občana.) — Naše občinsko starešinstvo v svoji seji z dne 20. t. m. je imenovalo c. kr. namestnika princa Hohenlohe in c. kr. namestništvnega svetnika Antona Rebeka za častna občana v priznanje zaslug, katere sta si pridobila za sežansko občino in še posebno o podeljenju vladne podpore 30.000 K za napravo občinskega napajališča.

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolmina. — (Zahvala.) — Tvrška A. Križnič v Kanalu je poslala namesto venca pok. Avg. Berlotu, c. kr. sodnemu oficijalu v Tolminu, "Društvu za varstvo zanemarenih otrok v Tolminu" 10 kron. — Srčna hvala! Živeli posnemovalci!

Z Grahovega ob Bači. — Tukaj pri nas imamo nekaj gospodov, kateri prav nujno potrebujejo cesto na železniško — postajo Grahovo. — Ti se zaganjajo v "Soči" v podžupana Frana Reja-a, ga imenujejo s polnim krstnim imenom in primkom, kakor bi bil sam občinski zastopnik Grahovski? Gospod dopisnik! Ali mogoče Vam ni znano, da imamo pri nas v polnem številu 5 zastopnikov? So Vam li znane denarne razmere, kaj? Najrajše bi, ako

telja in ob enem (kar je poglavitno) najnevarnejšega konkurenta vijolinkega prvenstva!

Danes celi svet veruje, da je bil Paganini največji vijolinist in da je umrl — nepremagan! Prav! Na to so Lahi lahko ponosni! Slavik je zapustil precejšno število zanimivih skladb — večinom vijolinških. Žalibog večina teh skladb se je poizgubila tekom časa, med tem tudi celi Fis-dur koncert za dve vijolini, ki ga je zložil Slavik za se — in Paganinija. Zanimivo je, zakaj ta koncert sploh ni prišel v javnost: Paganini je namreč odklonil — javni nastop s Slavikom! Rekel je baje Slaviku: "Imam vas rad kot človeka, občudujem vas kot umetnika, toda igrati z Vami — ne — tega ne zahtevajte!" Ali je bila to flegma? Ali je bila to previdnost? Bog ve! Morda v tem tiči vzrok, da je koncert izginil.

Tudi a-mol koncert, ki ga bomo v soboto slišali, se ni ohranil v prvotni celoti: ostal je vijolinški part, izginilo je klavirsko spremljevanje! Toda to nezgodo je krasno popravil mož, ki je za take stvari najbolj zmožen: Franc Ondriček je zložil lani k temu koncertu spremljevanje in s tem ga je ohranil prihodnosti. Slavik-Ondriček! Ne moremo si želeli srečnejše kombinacije. S tem, da je uredil in dopolnil Slavikovo glasbeno-literarno zapuščino, si je pridobil Ondriček velikanske zasluge — in te so tem večje, da ono sam gode!

Tako! Zdaj smo končali Slavika in drugo pojde že lahko: Kar navzdol s klanca!

bi bil omenil v dopisu, katera pot Vam bi bila najugodnejša?

Torej na nogo! blagovolite mi rešiti zadnje vprašanje, blagovolite dati nekaj podpore za to pot, ker je tako nujna, ako to ne, lahko pridite v raboto, — da se Vaše želje izpolnijo.

Omeniti moram le to, da moja sveta dolžnost me veže in je ta kot podžupana, delati za blagor občinarjev, kateri so davkoplačevalci, in ne onih, kateri plačujejo davkov le 0%.

Pričakujoč rešitve se podpisem s srčnim pozdravom
Fran Reja,
posest. in podž. na Grahovem ob Bači.

Domače vesti.

"Pevsko in glasbeno društvo" v Gorici priredi v soboto dne 26. oktobra t. l. koncert s sodelovanjem vijolinkega virtuoza g. Franceta Ondrička in klavirskega virtuoza g. Josipa Faměra s sledečim vspešdom: 1. Stanko Pirnat: Pomlad in jesen. Moški zbor "Pevskega in glasbenega društva". — 2. Jos. Slavik: Koncert a-moll 1. odstavka, klavirsko spremljevanje zložil Fr. Ondriček. (Novost), Fr. Ondriček. — 3. Vítězslav Novák: Pesni zimskih noči. (Novost). a) Mesečna noč, b) Nevihtna noč, c) Božična noč, d) Karnevalska noč. Jos. Faměra. — 4. Anton Foerster: Ljubla. Mešan zbor "Pevskega in glasbenega društva". — 5. Jos. Slavik: Polpourl. (Novost). Fr. Ondriček. — 6. A. Balakirev: Ismael. Orientalna fantazija. Jos. Faměra. 7. Fr. Ondriček: Češka Rapsodija. (Novost). Fr. Ondriček.

Kakor razvidno s sporeda, bo ta koncert izvanredno lep in velike glasbene vrednosti, na kar se opozarja občinstvo.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Cene: Fautenil 4 K, sedeži I. vrste v parterji ali v galeriji 3 K, II. vrste 2 K, III. vrste 1 K 50 vin. Stojišča 1 K, dijaki, vojak-nečastniki in člani pevskih društev 60 v.

Vstopnice se prodajajo v prodajalnici gosp. A. Gabrščeka v "Trgovskem Domu", gosp. Antona Jeretiča v Semeniški ulici in na dan koncerta od 7. ure in pol naprej pri biagajnici.

Članek "Dobrote novega volilnega reda" v št. 115. "Soče" z dne 10. t. m. je zadel moze pri "Gorici" tako v živo, da ga kar ne morejo pozabiti. V številki za številko se zadržajo radi tega članka, ki je bil pisan izven uredništva, v "Soči" in celo v Gabrščeka. Oni mladi gospod, ki je napisal tako lep in stvaren članek, vidi v jezi in bevskanju "Gorice", kako dobro zna pisati. Čestitamo mu ter ga prosimo, naj nam še kaj napiše. Bolj če je stvarno in dobro, tim večji srd in jeza v krogu "Gorice". Krščanske moze razjeziti, je pa le dobro delo...

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznaja, da so računske, oziroma gostilničarske

Točka Vítězslava Novaka "Pesmi zimskih noči" ima tak jase naslov, da vsak diletant mora razumeti vsebino skladbe, ki je razdeljena na 4 dele: a) mesečna noč, b) vihar na noč, c) božična noč, d) karnevalska noč. Ravno tak jase naslov ima druga točka programa: to je orientalska fantazija "Ismael" od Balakireva. Mili Balakirev (na programu je po pomoti tiskan A na mesto M.) je eden izmed najboljših ruskih skladateljev: spada v "Družbo Petih", ki so založili tako zvano "novo rusko šolo".

Virtuoz Faměra je pijanist, o katerem smo prebrali, da zagode te točke izvrstno. Kadar ta igra, klavir kar vzdiguje zadnjo nogo! Čitatelj, pazi na njo!

Treba nam je omeniti še zadnjo točko vspešdoma, Ondričkovo "Češko Rapsodijo". Kaj pa je pravzaprav taka "rapsodija"? Ljubi moj, ako bi hoteli natančno zasledovati pomen in razvoj te besede, bi postala iz tega stršanske dolga historija, ki bi mogoče zahtevala par kilogramov papirja. Tega mi ne storimo! Napravimo s to živalico kratek, energičen proces: z eno roko jo zagrabimo za glavo, z drugo pa za rep in sredina naj zbeži! Ta nima za nas danes nobenega pomena.

Torej "rapsodija" je prvotno pomenila odlomek! Odlomek enega ali drugega umetniškega dela! Ako si na pr. kdaj v primerni družbi recital nekaj iz Homerja, in za recitacijo si si izvolil, recimo, krasen prizor, v katerem se Hektor pred dvojbo z Ahilom poslavlja od svoje žene in

listke nadalje naročili, i. s.: Lucijan Kovacic, Sv. Lucija ou Soči; Hotel Kramar, Logatec; Natalija Šepetavec, Idrija; Fric Novak, Ljubljana. — Slovenci, zahtevajte računske listke v trgovinah, restavracijah in drugod, kjer se listki rabijo! Družba bo imela potem lep običek.

Ostuda laž je trditev v "Slovencu" o razburjenju v "Jugoslovanski zvezi" proti Hribarju radi poti v Budimpešto, laž tudi, da je položaj v "Jugoslovanski zvezi" kritičen. — To so si zmislili v uredništvu "Slovenca", za katerim je takoj pripadljala "Gorica", ki utegne kmalu se prekiniti "Slovenca" v lažeh. — Laž je tudi poročilo v "Gorici", da so klerikalni poslanci ukrenili korake, da se vsled suše trpečim posestnikom čimprej dovoli popora. To je vse farbarija in slepilo in nič drugega. Bližajo se deželnozborske volitve — zato pa bodo tudi še naprej lagali na tak način.

Družbi sv. Cirila in Metoda v korist prodaja drože g. Makso Zaloker v Ljubljani, Kladezne ulice. Priporočamo ga gg. trgovcem; slovenske peke in gospodinje pa opozarjamo na to blago, ki je vsled svoje kakovosti zelo priporočljivo, obilno razpečano pa je gnoten kvas naši družbi in slovenski prosveti.

Katoliško tiskovno društvo v Trstu. — Sboriti črni Naglovi blapci so ustanovili v Trstu katoliško tiskovno društvo, ki začne izdajati tudi svoj list. Na ustanovnem shodu so sami povedali, da tiči za tem katoliškim društvom sam tržaški nemški škof Nagl, ta tako veliki prijatelj Slovencev! Da ni pričakovati od takega podjetja za Slovence koristi, je jasno; saj vidimo dan na dan, kako pogubonosni je klerikalizem. Treba pa pribiti, da so Naglovi posvečeni blapci tisti, ki delajo razkol na nevarnih tržaških tleh, razkol, ki naj se zanesa tudi v Istro, sploh po celi tržaški škofiji med Slovenci. — Na shodu so ropotali zlasti proti "Edinosti", češ, da je protiverska!! Med dokazi za to je na primer tudi "polenika s katoliškimi listi". Katoliški listi so "Slovenec", "Gorica", "Primorski list" itd. Torej listi, ki se odlikujejo po največji surovosti in najgrši laži. Če se tem lopovskim listom nesramne laži pove, kar jim gre, pa je oni, ki je surovo napaden in se brani pošteno — brez vereč! Sklenili so Naglovi tudi, da za družbo sv. Cirila in Metoda ne bodo pobirali nič, dokler je odbor tak. Torej bi hoteli prav povsodi komandirati, drugi naj bi samo denarnice odpirali pa jim dajali denar, da bodo delali z njim, kar bodo hoteli.

Črni razkolni bratje so se vrgli na "katoliško" delo v Trstu in po Istri. Pričakuje, da zadobijo za to "delo" od strani vseh razumnikov pošteno plačilo!

V Solkanu je bilo v nedeljo, kakor čitane v "Gorici", predavanje v "Izobraževalnem društvu". Predaval ni nihče drugi nego sam Kremžar, in sicer o socializmu; narisal je celo razloček med krščanskim socializmom in socialno demokracijo. Bog ve, čemu je po-

sinčka, — to, kar si recital, je bila rapsodija (odlomek) Homerjeve "Ilijade"!

Ta izraz se je naselil tekom časa tudi v glasbo, kjer ga sicer vidimo v čisto drugačni obliki, toda najglavnejši si je vendar ohranil: markantnost, izrazovitost!

Danes v glasbi pod imenom "rapsodija" vidimo skladbo, ki ima določen, izrazovit, narodni značaj! Poznamo rapsodije ogrske, španske, slovanske i. t. d. Tukaj pa imamo pred seboj "Češko rapsodijo". Ni treba pripominjati, da značaj te skladbe je narodni, in sicer češki!

Mogoče ti vstrežem, ako ti povem, kaj je vporabil Ondriček za značaj svoje "Rapsodije": To je lepa češka pesem, tudi tebi predobro znana, to je otočna: "Kde domov mi je?" "Kje dom je moj?" To pesem in posamezne motive te pesmi boš slišal skozi celo skladbo...

Kje dom je moj? Hm, hm — — —

Ljubi čitatelj, ne vem, kaj bi ti še rekel! Zaključujem! Tiha, krasna noč! Luna sije skozi meglo! Na bolnišnici "Usmiljenih bratov" je ravnokar udarila tretja ura!

Sem truden in zaspan! Lahko noč, čitatelj, lahko noč!

Kmalu bi bil pozabil. Manjkate še dve črki:

J. M.

Tako! Zdaj je prav! Grem spat! Somnus est frater mortis! Naj bo! Lahko noč!

dobro ta Kremžarjev razloček! „Gorica“ pravi, da se je zbralo lepo število poslušalcev. Lepo število! Lepo število v „Gorici“ je resnično jako majhno. Če se je kje vpisalo „Kmečko zvezo“ 10 ali 15 ljudi, so pisali „Gorici“, da jih je pristopilo lepo število. Kak klerikalni bacek je sanjal da tiči za „lepo število“ najmanj 1000 kmetov; pa jih bilo 10, največ 15, in še ti so taki, ki so iz posebnih vzrokov ali pa iz neumnosti pristopili k „Zvezi“. — Torej tudi v Solkanu ni poslušalo predavatelja Kremžarja več nego 10 do 15 posl. folk in poslušalcev. — „Lepo število“ pač jasno govori. Revez Kremžar se vrnil jezen iz Solkana, čeprav je jezo zaradi v farovžu.

Ali ga ne znate zapoditi? — Iz Gorice: „Kakor je uže sporočila „Soča“, hodi po Gorici okoli družin in po prodajalnicah neki meniški brat, ki pobira za zavod „für Heranbildung katolischer Lehrer“ na Dunaji. Res se dobili ljudje, ki niso imeli nujnejšega dela, zato v take klerikalne svrhe večje in manjše svote. Ljudje, ki govorijo proti klerikalizmu, ki mečejo berače po stopnicah ali pa z jezo zapirajo vrata pred nosom, ki se niso že zmislili, da bi dali tako potrebni ljudski kubinji kakšen prispevek, mečejo berač klerikalcu v žrelo. Ali nimajo poguma, da bi vrgli ven tistega nemškega berača v meniški sukni? Skandal je tudi to: ubogega berača pehajo v zapor, menih ima pa od oblasti dovoljenje beračiti. — Ljudje božji, bodite vendar pametni!“

Družba sv. Cirila in Metoda se nadeja daru Mohorjancov. Kujige družbe sv. Mohorja so despele. Ako doda vsak član k poštnini le 2 b, nabrala bi se znatna svota v varstvo Slovenstva.

Zvezar Kremžar — odstavljn. — Kremžar je poleg Breclja tako neumno nastopal na tleh „Kmečke zveze“, da bi bil kmalu vse razvezal in nobenega zavezal. Radi tega ga je generalni štab odstavil in v nedeljo je šel v Kojsko rebulo pokušat dr. Dermastia. Počel je v Kojskem, da je „Kmečka zveza“ politična. No, pravi! Ulogi kmetje so mišili, da si kaj opomorejo s „Kmečko zvezo“, da se kaj gospodarsko stori za kmeta, ki je tologi trpin — ali Dermastia je povedal, da „Zveza“ politična; pozabil je pristaviti, da je farovško-politična. Nam se zdi, da je govoril tudi Dermastia malo preveč odkrito. Čisto tako govoril, odstavijo tudi njega, kakor Kremžarja. Kaj bo potem hodil sam dr. Breclj okoli!

Debela laž je v „Gorici“ poročilo, da je bilo navzočih okrog 200 mož, in debela laž je, da so vsi navzoči izjavili, da stopijo v „Kmečko zvezo“. — Vstopilo jih je pač običajno „lepo število“. Kaj ne da je res!

„Posebna podpora“. — „Gorica“ piše v naslov g. Gabrščka zato mu postrežemo z govorico, ki se že več let širi po deželi, namreč da uživa Gabršček posebno podporo za to, da je ugrizoril in nadaljuje razkol med Slovenci na Gorickem. Prosimo Gabrščka, naj dokaže, da to ni res. — Komodno potuje „Gorica“ Gabrščka, naj dokaže, da ni res. Dekazati mora pač, po zdravi pameti, „Gorica“ svojo trditve. Torej naj jo dokaže, potem bomo govorili dalje.

Goriska volilna reforma in irredentizem. — Iz Gorice: „Gorica“ je napisala v torek v „Zvezki“ „Posrečena paralela“, da goriska volilna reforma koristi vladi z ozirom na irredentizem. Razmišljal sem o tem pa nisem prišel do nobenega pravega zaključka. Naj bo člankar v „Gorici“ tako prijazen, da pove natančneje in razločneje, kako koristi goriska volilna reforma „zoper irredentizem“? — Radovednež.

Bratstvo in poveljsko društvo „Ipsava“ v Mirni pri vodi v nedeljo, 27. oktobra 1907, v prostorih Alojzije Faganelli pri „Grabci“ plesni venček. Zatek ob 4. pop. Svira oddelček godbe „Draškega Sokola“.

Na voz, na katerem so peljali železo, se je obesil danes 6-letni sinček na Placuti stajočega peka Fabris; neki železni drog je padel z voza in otroka poškodoval tako, da najbrže izgubi eno nogo. Otrok se nahaja v bolnišnici.

Listalca. — Radi drugega nujnega grada smo morali razne dopise odložiti za prihodnje število.

Trgovsko - obrtno in gospodarske vesti.

Lepak z urniki železnice, parobrodskih voženj in post izide prve dni novembra po končno določenih voznih za celo zimsko dobo.

Ta naš lepak je že široko znan in udomačen. Pošiljamo ga brezplačno naročnikom „Soča“ in še mnogim hotelom, gostilnam, kavarnam. Povsod visi v celi deželi in tudi zunaj nje. Zadnje čase tudi na Gorenjskem.

Da imajo oglasi na lepaku polno vrednost skozi celo leto, smo poslali urnike za poletno dobo posebno tiskane, da so jih nalepili čes zimske urnike. Tako je ostal lepak celo leto dober.

Tudi za bodoči lepak je določenih 48 prostorov. Prednost dajemo narodnim tiskam. Le v kolikor bi teh ne bilo dovolj, sprejmemo oglase neslovenskih tisk, ki se nam naravnost vsiljujejo!

I vseslovenski shod perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živalij se bo vršil v nedeljo 27. t. m. ob 10. uri dop. v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Vspored obsega 6 točk. Žetati je kar največje udeležbe. Prav na tem polju je potreba še mnogo poduka in dela med našimi kmetovalci.

Žitno ceno na dunajski borzi za poljske pridelke so zadnje dni narastle: pšenica za 10 v, rž za 12 do 15 v, kuruza za 15 v, pri kvintalu. Cene ovsu so nespremenjene.

Dalmatinsko parobrodarstvo. — Poroča se, da je fuzija dalmatinskih parobrodnikov gotova reč. Nastalo je društvo „Dalmatia“, ki prevzame poštne proge, Lloyd pa brzo. Društvo začne poslovati z novim letom.

Politični pregled.

Poslanska zbornica je sprejela Krausov nujni predlog za poddržavljenje premogokopov na Češkem. Cena premogu je poskočila, delavcem pa se plače niso nič zvišale. Soc. demokratski poslanci so povdarjali, da sedaj ni ugodne konjunktura za poddržavljenje. Proti poddržavljenju je govoril grof Sternberg. Potem so razpravljali o Švejkovem predlogu, da se karteli zakonito omeje. Govornik je kazal na ameriške sadove koruptnega kartelnega in trdnega gospodarstva. Nujnost je bila odklonjena. Potem se je razpravljalo včeraj o predlogu čeških radikalcev glede pripomočkov proti draginji živil. Govoril je na dolgo Sternberg. Nujnost je odklonjena. — Sternberg je pokazal zvečer v seji nekaterim poslancem šaljiyo fotografijo: cesarska kočija, na kozlu sedi kočijaž in zraven njega sluga z glavo soc. demokrata Schuhmeierja. Soc. demokrati so hoteli Sternberga nabiti, pa se je odstranil še pravočasno.

Vse vesti, ki jih je bil priobčil „Slovenec“ glede „Jugoslovanskega kluba“ in krize, ki je baje nastala radi poseta njegovih členov v Budimpešti, so zlagane. V Jugoslovanskem klubu vlada v vseh vprašanih popolno sporazumljenje in v vsakem oziru popolna solidarnost in torej o krizi ne more biti nikakega govora.

Posl. vit. Vuković in Blankin sta imela 22. t. m. dolgo konferenco z ministerskim predsednikom baronom Beckom.

Skupni češki klub je zagoavljen. Načelniki posamičnih skupin so vsprejeli klubov statut, ki obsega samo štiri točke.

Načelnik čeških agrarov Prašek je ministerskemu predsedniku Becku kategorično izjavil, da na noben način ne sprejme listnice trgovskega ministra. Istotako je tudi češki minister-rojak dr. Pacak odločno odklonil, da bi začasno vodil posle tega ministerstva.

Ogrski proračun, ki ga je predložil zbornici ministerski predsednik dr. Wekerle kakor finančni minister, izkazuje vseh stroškov, 1.396.988.349 kron, prihodov pa 1.397.020.414 kron, torej 22.065 prebitka.

Davčna reforma na Ogrskem. — Med predlogi ministerskega predsednika o davčni reformi nahajajo se zakonski načrti o obrestih na glavnice, o rentnem davku, hišnem davku, splošnem prihodninskem in osebnem davku, potem najjednostavnejši manipulaciji pri prihodninskem o davku in konečno o uravnavi zemljišnega katastra in o odstotnem postavku zemljišnega davka.

Parlamentarne stranke so se že pripravile za prvo branje nagodbe. V smislu kluba klubovih načelnikov so se govorniki kontingentirali in sicer je izžrebanik od 138 opisanih govornikov le 34. Nekaj pikantnosti tiči v tem, da je od 34 izžrebanih govornikov vpisalo se jih 24 za — kontra-govornike: poleg kršč. socialistov in soc. demokratov tudi Italijani, češki radikalci, Rusini. Sklepati iz opisa na končno stališče, se ne da; značilno pa je to dejstvo vendarle za dispozicije, iz katerih vsi presoajo nagodbo.

Izgledi glede parlament. položaja. — Dnevni red je zamašen s tremi nujnimi predlogi, ki jih more zbornica ob sedanjem tempu in ob tej zgovornosti ljudskih zastopnikov rešiti šele v petek, kar bi pomenilo, da pride nagodba še-le prihodnji teden v razpravo. Kakor se nam poroča od zanesljive strani, nameravajo rusofilski poslanci svoja dva predloga sredi debate umakniti. Če se ta vest uresniči, je mogoče, da se začne prvo branje že danes v četrtek.

Konferenca „Jugoslovanske zveze“ z ministerskim predsednikom. — Ministerski predsednik Beck je povabil za danes (četrtek) k sebi parlamentarno komisijo „Zveze južnih Slovanov“: dr. Ivčevića, dr. Laginjo in dr. Ploja.

Kriza glede odstopa ministra Fořta in Pacaka je odgodena do Božiča.

Razne vesti.

Cesarjevo zdravje. — Uradno se poroča, da cesar nima mrzlice in da katar pojenjuje. Cesar pa malo spi. Na sploh je stanje povoljno, za popolno okrevanje pa bo treba še časa.

Roparski napad o bolem dnevu v Trstu. — Marija Božičeva iz Idrije je prišla služiti v Trst. Napadli so jo včeraj dopoldne ob 10. uri trije lopovi v ulici Tor S. Piero ter jej hoteli vzeti denar. Na njeno vpitje so pobegnili.

Mirovne konference v Haagu je konec. Sedaj lahko premišljujemo, koliko je vzročila — stroškov. Konferenca je stala 14.850.000 K. Za brzojavke se je potrosilo 1.125.360 K, za bankete pa 2.620.006 K. Drag je ta mir.

Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju si je na svojem I. rednem občem zboru izvolilo za zimski tečaj sledeči odbor: predsednik: tov. phil. Josip Berč; podpredsednik: tov. cand. iur. Ivan Debenjak; tajnik: tov. stud. iur. Radovan Krivic; blagajnik: tov. cand. iur. Jurij Jan; knjižničar: tov. stud. iur. Gašo Stojkovič; arhivar: tov. stud. med. Ernest Vidie; gospodar: tov. cand. agr. Albert Vedernjak; namesnik: tov. stud. med. Božidar Küssel in tov. stud. med. Zalokar; pregledniki: tov. phil. Fr. Mravljak, tov. phil. Fr. Kadunc, tov. cand. iur. Al. Hočevar.

Nadkomisar Klein skočil v morje. — Iz Voloske poročajo: Včeraj zjutraj je pred Opatijo skočil v morje s parnika, vozečega z Reke, nadkomisar Klein iz Litije. Iz valov je potegnil živega v bližini se nahajajoči opatijski čolnar in ga prepeljal na suho, kjer so ga v policijski stražnici preoblekli. Skoro na to se je pripeljala z Reke Kleinova soproga, ki ga je dala prenesti v „Grand Hotel“. Gospa Kleinova da še danes prepeljati soproga, ki le sicer popolnoma zdrav, v Litijo.

Vera ali klerikalizem? — „Freie Schule“ poroča: Župnik Kratochwill v Rudi na Češkem je imel pred kratkim pridigo, v kateri je govoril o razbojnikih, ki sta bila križana z Jezusom. Podal je pri tem sledečo kulturno zgodovinsko jako dragoceno razjasnitev: „Desni razbojnik se je poboljšal, levi je pa ostal falot celo v smrti. In veste, predragi, kaj ga je tako pokvarilo? Dokler je bil še mlad, je bil dober, tudi kot mladenič je bil še dober, ko pa je stopil v moško dobo, je bral brezverske časopise in ti so ga tako pokvarili, da je postal falot. Glejte, predragi, kaj vse vzmorejo slabi časopisi!“ Doslej še ni nihče vedel, da so bili ob Kristovem času časopisi. Župnik Kratochwill zasluži odlikovanje za svojo novost!

Spomenik Suvorovu. — Teh dni je bil v Očakovem na slovesen način odkrit spomenik

generalu Suvorovu v proslavo 120-letnice zmage nad Turki. Na tem slavlju so sodelovale vse civilne in vojaške oblasti in mnoge vojaške deputacije, ki so prišle v Očakov na več vojnih ladijah.

Organizacija Hrvatov v Bosni. — Mostarski „Osvit“ javlja, da se je osnoval za Bosno in Hercegovino organizacijski odbor, ki ima namen koncentrirati moči Hrvatov obeh dežel.

Katoliško usmiljenje. — Na Dunaju obstoja društvo „krščanskih dunajskih žensk“, ki ima v vseh okrajih svoje podružnice in katero nabira prispevke, ki jih izdaja, kakor kaže zadnji izkaz hernalne podružnice, tako-le: Od 12.526 kron 52 vinarjev se je razdalo za cerkveno okno 4000 K, za baldahin 1600 K, za cerkvene klopi 480 K, za cerkev sv. Ruprehta 604 K, za dr. Luegerjeve ustanovo 300 K, za njegov spomenik v Lainzu 200 K, za društveno zastavo 500 K, za volilni fond 700 K, za cerkvene namene 812 K i. t. d. Za dobre namene je izdalo društvo samo 184 za ponesrečence in 80 K za neko ustanovo. In pri tem bobnajo, koliko dobrega napravijo take podružnice. Za bogate cerkve imajo pač denar, da bi pa pomagale recimo revnim ženskam, ki se borijo z največjo bedo, da jih večkrat ta spravi na neprava pota, in večkrat v bolnišnice ali pa Donavo, ne za te nimajo denarja. Denar za vse te „blage“ namene pa pobirajo povsod. Taki slučaji prav imenitno kažejo „krščansko usmiljenje“.

Parizanke večinoma ne doje svojih otrok, zato je umrljivost otrok v Parizu največja. Med obleganjem leta 1870. pa je zmanjkalo v mestu mleka in matere so bile primorane doiti same. Takoj so otroci dobro uspeli, umrljivost se je zmanjšala od 33% na 17%. V istem času tudi dojkice iz francoskih pokrajin niso mogle v mesto, in glej, tudi v onem okraju, odkoder jih je prišlo največ v Pariz, se je zmanjšala umrljivost otrok.

Patronatne šole se nahajajo še vedno na Solnograškem. Izmed 6 ljudskih šol v Solnogradu spadajo štiri pod deželni patronat. Samo 13 šol izmed 53 šolskega okraja Solnograd in okolica nima patronata; sicer pa so 3 pod patronatom benediktinskega samostana, 1 pod patronatom posvetnih duhovnikov in 36 pod deželnim patronatom. V haleinskem šolskem okraju je 12 patronatnih šol izmed 24, v Skt. Johannu 26 od 28, v Zelli 38 od 40, v Painswegu 14 od 18. Država prispeva k vsem šolskim stajbam patronatnih šol.

Razmerje katolikov in analfabetov je po naj-novejših statistikah v posameznih državah to-le: Španska kraljevina ima 99-5% katolikov in 58% analfabetov, Italija 99-5% katolikov in 47% analfabetov, Avstro-Ogrska 76% katolikov in 36% analfabetov, Nemška 36% katolikov in 1-8% analfabetov, Danska 0-2% katolikov in 0-3% analfabetov, Švedska in Norveška 0% katolikov in 0-2% analfabetov.

Število izseljencev, ki so odšli iz Trsta tekom prvega četrtletja t. l. s trebuhom za kruhom čez morje, znaša iz naše države 2680, iz inozemstva 2884. Iz Primorja jih je bilo med izseljenci 220, iz Dalmacije 1004.

Adolf Fey

urar in optik

na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leoni
v GORICI

Vsprejema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst.

Zaloga žepnih, nazidnih ur budilk vseh vrst
in optičnih predmetov.

Za vsako uro se jamči 1 leto

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4%, %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadružnikom na vknjižbe po 5%, %, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5%, %. Stanje 31. dec. 1906.: Zadružnikov 1823 z deleži v znesku 104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila: 1.617.190-37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš: 112.328-—

Mehanična delavnica I. Potočnik & A. Hügel GORICA — za vojašnico — GORICA Telefon št. 71

Koncesionirana inštalaterja za plinove, vodne in električne razsvetljave. Sprejemata oddajo in montiranje parne in gorkovodne kurjave; kompletne oprave kopališč, vodovodov, preskrbujejo poslasti, vile in občine z vodo, vodnjaki in sesalkami za vsake smote in za vsako višočino, postavljata popolno električno razsvetljavo in električne naprave za proizvodnjo sile, napeljujejo telefon, telegraf in strelivo.

V bogati zalogi imata tehnične predmete, kakor železo, kotlovinu, med (mesing), svinec in kositerne cevi, armature in priprave za paro, vodo- in plinovode, vse vrste mineralnih olj, olja za avtomobile, parne in plinove motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: „Pol-dihütte“, St. Pöltenko tovarno mehkega železa in livarno jekla, in „Ww. Lutz sinovi“ v Bludencu, t. j. tovarno, ki izdeluje posteklinat (email) peči in izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsakovrstne predmete in inštalacijske priprave za močne in šibke tokove, pripomočke za inštalaterje. Imata tudi moderno opravljeno delavnico za galvanotehniko, pozlačenje, ponikljevanje in za plastične nadarke. — Mehanična delavnica z motorjem obratom in s preciznimi stroji za fino izdelovanje in za različne izdelke, katere se proizvajajo na vrtečih in pooblažljivih strojih. Poprave na vsakovrstnih parnih in plinovitih motorjih se skrbno izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne cene. — Načrti proračuni brezplačno.

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

Priporoča

slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato z logo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najbolj vrste za 15 K in više.

V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna kamnoseška in v strgarsko stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Naznanilo.

Za gostilno „Na vagi“
v Sežani
se išče zakupnika
s 15. novembrom.
Ponudbe sprejema A. Polley v Trzinu.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neodmejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

GENE ZMERNE.

Velika izbér

= VENCEV =

iz beneških biservov, specialiteta pravega efekta.

Nagrobní venci

iz ponarejenih cvetic se vdobé pri tvrdki

Riessner, GORICA, Nunska ulica št. 1.

GENE ZMERNE.

Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša! Solidna postrežba! — Cene stalne!

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče ulnarškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetilnice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na doželi. 2 35-8

Največji dobitnik Mark 600.000 Naznanilo sreče. Za dobitke garantira država

Vabilo k udeležbi

dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero garantira država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekoristne denarne loterije so sledeči: Največji dobitek je v srečnem slučaju 600.000 Mark.

1 premija a 300.000 Mk.	1 dobitek a 40.000 Mk.
1 „ „ 200.000 „	1 „ „ 30.000 „
1 „ „ 100.000 „	7 „ „ 20.000 „
1 „ „ 50.000 „	1 „ „ 15.000 „
1 „ „ 45.000 „	11 „ „ 10.000 „
1 „ „ 40.000 „	46 „ „ 5.000 „
1 „ „ 35.000 „	103 „ „ 3.000 „
1 „ „ 30.000 „	163 „ „ 2.000 „
1 dobitek 100.000 „	539 „ „ 1.000 „
1 „ „ 60.000 „	693 „ „ 500 „
1 „ „ 50.000 „	181 „ „ 200 „

V celotnem obsegu loterije, katere je 7 razredov razvrstena 100.000 srečk a 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora približno polovica vseh srečk z gotovostjo zadeti.

Največji dobitek 1. razreda znaša v srečnem slučaju 50.000 Mark ter se zviša v 2. razredu na 55.000 Mark, v 3. razredu na 60.000 M., v 4. na 65.000 M., v 5. na 70.000 M., v 6. na 80.000 M in v 7. na 600.000 M.

Srečkanje je postavno določeno.

Cene srečkam 1. razreda so sledeče:

cela orig. srečka M. 6.— ali K 7.—
pol „ „ 3.— „ 3.—
četrt „ „ 1.50 „ 1.75

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpošiljam na zahtovo zastoj in poštne preste.

Vsak izdeleženec loterije dobi takoj podvošenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral se-le zahtevati.

Izplačevanje in določanje dobitkov se oskrbi strogo tajno.

Naročila sprejemam proti povzetju ali pa proti naprej plačilu.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstavečega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

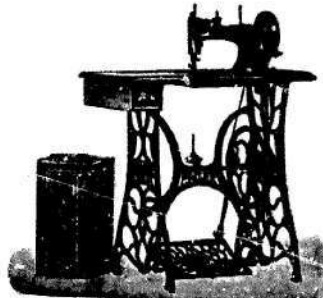
31. oktobra

zaupno na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica št. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franco

Čisti le z

GLOBUS

čistilnim ekstraktom.